AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

ROMANYA TÜRKLERİ

Erhan TÜRBEDAR

Blog No: 36
09.12.2012

Romanyanın Dobruca bölgesi, farklı toplumların bir arada barış içinde yaşadığı örnek coğrafyalardan biridir. Bölgede yaşayan Türkler sadık bir Romanya vatandaşı olmakla birlikte, kendi özünü ve kültürler değerlerini korumak için de mücadele ediyor. Günümüzde Romanya Türkleri, Türkiye ile Romanyayı birbirine yakınlaştırmada da önemli katkılar sunuyor. Romanyada Türkler ağrılıklı olarak Dobruca bölgesinde yaşıyor. Osmanlının iskân politikası çerçevesinde Dobrucaya Anadoludan Türkler yerleştirilmiş olması dışında, Kırım Tatarlarının da gelmesi neticesinde bu bölge önemli bir Türk nüfusunu barındırmaya başladı. Ne var ki zamanla bölgeden Anadoluya doğru ters göç de yaşandı. 2011 yılına ait nüfus sayımlarının sonuçlarına göre Romanyada 28.226 Oğuz ve 20.464 Tatar Türkü olmak üzere toplam 48.690 Türk yaşıyor. 2002 nüfus sayımında ise Oğuz ve Tatar Türklerinin toplam sayısı 56.733 kişi olarak tespit edilmişti. Sovyetler Birliği döneminde izlenen maksatlı ayrıştırma siyaseti yüzünden, günümüzde bile Romanyadaki bu iki Türk toplumu arasında siyasi ayrılıklar hissedilebiliyor. Ancak yetişmekte olan genç nesiller, Romanya Türklerinin birlik ve beraberliğine yönelik yeni ümitler veriyor. Sosyalist dönemin başlamasına kadar Romanya Türkleri kültürel ve dini kimliklerini yaşatma, ayrıca siyasi ve sosyal haklarını muhafaza etme hususlarında önemli ölçüde başarılı olabilmiştir. Ne var ki 1944te başlayan sosyalist yönetim altında, diğer azınlıklarla birlikte, Romanya Türklerinin de hakları eğitim ve kültürden dini yaşama kadar değişik ihlal ve kesintilere uğradı. 1990 başından itibaren ise Romanyada Türkler dahil, azınlıkların durumu düzeltildi. Her şeyden önce Romanya Anayasasının 6. maddesinde azınlıkların kendi etnik, kültürel, dilsel ve dini kimliklerini korumaları ve geliştirmeleri doğrultusunda hak ve güvence tanındı. 32. maddede ise azınlıkların kendi dillerini öğrenebilecekleri ve kanunların öngördüğü çerçevede anadilde eğitim görebilecekleri vurgulandı. Nitekim Romanyadaki Türklerin, Romanya eğitim sistemi çerçevesindeki tüm dersleri Türkçe olan bir okulu

yoktur. Diğer azınlıklar gibi Türkler de seçmeli ders olarak anadili dersini görebiliyor, ayrıca Türklerin tarihi ve gelenekleriyle ilgili de Türkçe olarak ders alabiliyor. Ne var ki okullarda okutulacak Türkçe ve din dersleri kitapları ile eğitim araç ve gereçleri konusunda bazı ihtiyaçların varlığına dikkat çekiliyor. Romanya Anayasasının 59. Maddesine göre, mecliste temsil bulmayı hak edecek kadar oy alamayan azınlıklara, Romanya meclisinde sabit birer sandalyen tahsis edilecektir. Bu maddeye uygun olarak hem Oğuz hem de Tatar Türklerinin mecliste birer milletvekili bulunuyor. Milletvekili adayları ise, Türk azınlığını Romanya resmi makamları karşısında temsil eden ve azınlığa tanınan yasal haklardan yararlanmaya çalışan iki derneğin genel kurulunda oylanıyor. Söz konusu dernekler ise Romanya Demokrat Türk Birliği ile Romanya Müslüman Tatar Türkleri Demokrat Birliğidir. Bu dernekleri eskisi gibi ortak çatı altında toplama arayışları günümüze kadar sonuç vermedi. Romanya meclisinde bulunan iki adet milletvekili dışında, yerel seçimlere de katılan Türkler, yerel yönetimlerde yer almak suretiyle de ihtiyaçlarına çözüm bulmaya çabalıyor. Romanya Demokrat Türk Birliği ile Romanya Müslüman Tatar Türkleri Demokrat Birliği Türklere ilişkin kültürel faaliyetlerin çoğunu gerçekleştiriyor, ayrıca Türklerin örf ve adetlerini, dilini ve dinini de canlı tutmaya da çabalıyor. Bunun dışında Romanya hükümeti ödeneklerinden de istifade eden bu dernekler, Türkçe ve Romence yazıların yer aldığı süreli yayınlar yayımlıyor; festivaller, sempozyumlar, toplantılar düzenliyor. Yazılı yayınların dışında, Köstence Radyosunda haftada yarım saat, Romanya ulusal televizyonunda ise ayda bir saat Türk toplumu hakkında bilgi veriliyor. Romanya Türklerinin kültür ve değerlerin sonraki nesillere ulaştırılmasında, aynı zamanda Romanyada bulunan Osmanlı-Türk mirasının korunmasında da Romanya Demokrat Türk Birliği ile Romanya Müslüman Tatar Türkleri Demokrat Birliğine büyük görevler düşüyor.

About the author:

To cite this article: Erhan TÜRBEDAR. 2024. "ROMANYA TÜRKLERİ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2012 / 36. December 09. Accessed April 25, 2024. https://www.avim.org.tr/Blog/ROMANYA-TURKLERI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi

E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır